

Avoimen TKI:n & oppimisen palvelutoimisto

Amkien avoin TKI-toiminta, oppiminen & innovaatioekosysteemi -hanke,
Työpaketti 2

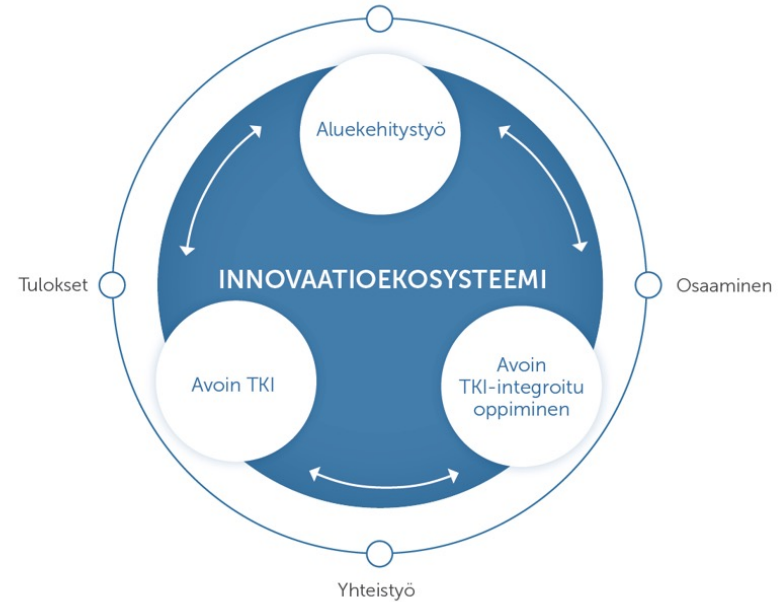
5.5.2020

Amkien avoin TKI-toiminta, oppiminen & innovaatioekosysteemi -hanke 2018–2020

AMKien avoin TKI -hankkeen tärkeimpänä päämääränä on avoimuuden kehittäminen ammattikorkeakoulujen TKI-toiminnassa ja oppimisessä sekä koko innovaatioekosysteemissä.

Viisi eri työpakettia.

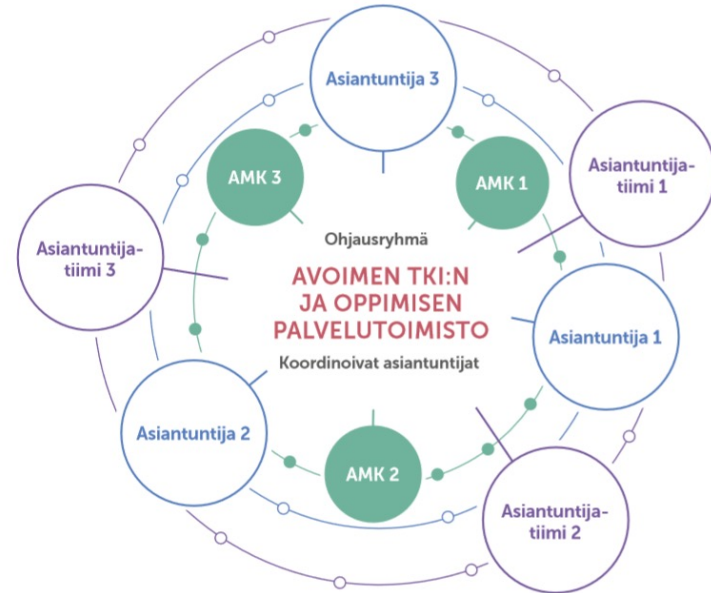
Työpaketti 2: Avoimuuden palveluverkoston (helpdesk) käynnistäminen

- Hankkeessa luodaan palveluverkosto (helpdesk), joka tarjoaa henkilöstölle ja opiskelijoille asiantuntija-apua ja ohjeita avoimuuteen liittyvien juridisten, eettisten ja käytännönläheisten kysymysten ratkaisemiseen.
- Palveluverkoston rakentamisen lähtökohtana on ammattikorkeakoulujen avoimen TKI-toiminnan prosessimalli. Verkosto jatkaa toimintaansa vakiintuneena toimintatapana myös hankkeen jälkeen.

Ammattikorkeakoulujen avoimen TKI:n ja oppimisen verkosto

- Verkostoon kuuluvat paikalliset ammattikorkeakoulut, kansalliset asiantuntijat tai asiantuntijatiimit
- Koordinoijana toimii Avoimen TKI:n ja oppimisen palvelutoimisto
- Palveluverkoston toimintaa ohjaa Verkoston ja palvelutoiminnan ohjausryhmä.

Haastattelut helpdeskin tarpeesta 2019

- Vuonna 2019 toteutettiin haastatteluja hankkeessa mukana olevissa ammattikorkeakouluissa osaamisen tasosta ja tarvittavasta tuesta
- 10 haastattelua / ammattikorkeakoulu

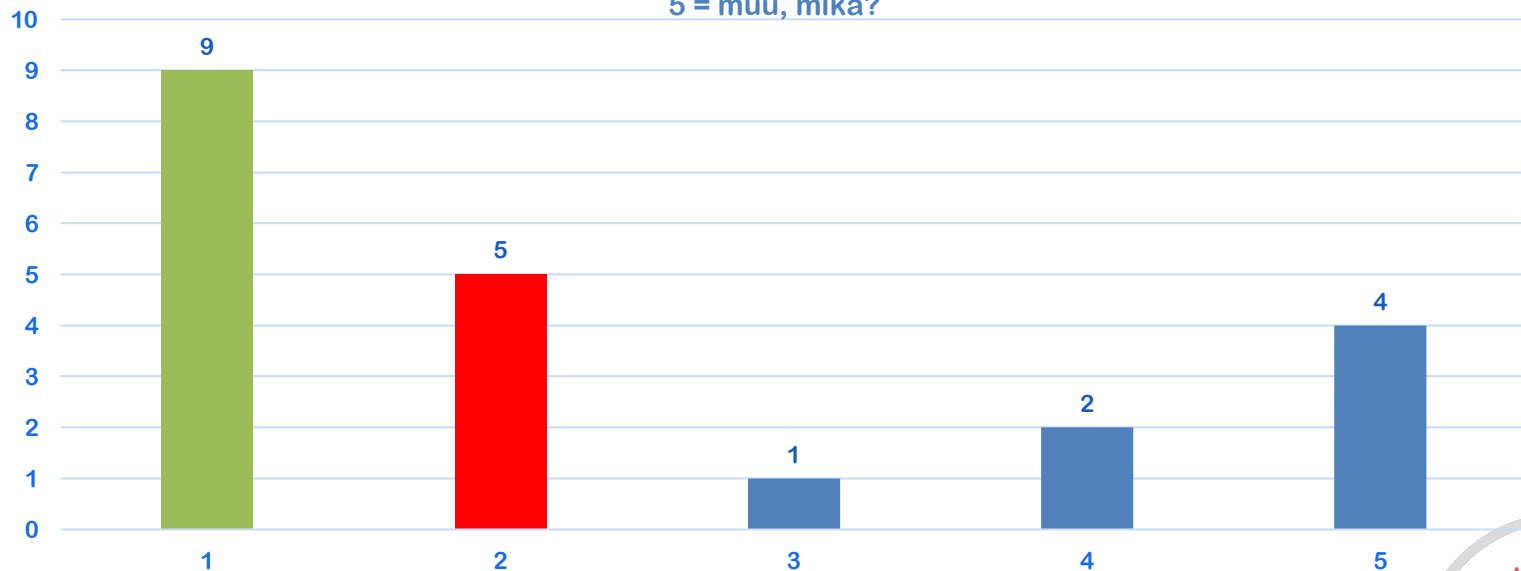
Kysely helpdeskin tarpeesta 2020

- Keväällä 2020 helpdesk-mallin kysely ammattikorkeakouluihin
- Hankkeessa mukana oleville ja muillekin amkeille yhteisen koordinoivan toimintamallin tarpeesta ja yhteyshenkilöistä
- 21 vastausta / 24 ammattikorkeakoulua

Onko ammattikorkeakoulussanne avoimen TKI:n ja oppimisen tukipalvelu?

Onko ammattikorkeakoulussanne avoimen TKI:n ja oppimisen tukipalvelu?
Voit valita vain yhden vastauksen: 1 = kyllä, 2 = ei, 3 = On tekeillä, 4 = On suunnitteilla,
5 = muu, mikä?

Jos valitsit edellä vaihtoehdoksi muu, kerro tässä tarkemmin.

- Meillä on erillisiä tukipalveluita avoimeen tki-toimintaan ja oppimiseen
- Tällä hetkellä ei ole olemassa virallisesti nimettyä tukipalvelua, mutta on olemassa tukipyyntölomake, jonka kautta voi pyytää apua eri avoimen tki:n ja oppimisen osaajilta. Kirjastopalvelut koordinoi viestien edelleen lähettämistä oikeille asiantuntijoille.
- Ammattikorkeakoulussamme tuetaan avoimen TKI:n toteuttamista. Tukipalvelua tarjoavat muun muassa korkeakoulun kirjasto ja TKI-palvelut. Avoimen oppimisen tukipalvelua ei vielä suoranaisesti ole.
- On keskusteltu osana ATT-hanketta, mutta ihan vielä idea-asteella. Yleiset avoimuuden tukipalvelut toki löytyvät.

Jos valitsit edellä vaihtoehdoksi muu, kerro tässä tarkemmin.

- Kyllä - meillä on tavallaan tukipalvelu, on palveluosoite ja ATT-tiimi, jonka jäsenet parhaan osaamisensa mukaisesti pyrkivät vastaamaan ATT-kysymyksiin (kysymykset ovat lähinnä liittyneet toistaiseksi suurimalta osalta julkaisuihin). Tuotetta ei ole vielä brändätty koko ATT:n laajuudessa, vaan se lähinnä kehittyvä-palvelu, sitä myöden kun ATT-osaaminen/tietoisuus lisääntyy koko organisaatiossa. Ei siis vielä mitään niin hienoa kuin esim. Helsingin yliopistolla, vaan se ATT-tiimin jäsen vastaa ken osaa/minkä toiminnon alueelle kysymys liittyy. Kaikilta osa-alueilta ei ole syväosaamista (kuten juridiset asiat), joten olisi hyvä, jos olisi esim. amk:n yhteinen helppari, jonne voisimme tuoda oman panoksemme.

Kuka vastaa ammattikorkeakoulussanne avoimen TKI:n ja oppimisen kehittämisestä? Koordinoiko toimintaa jokin työryhmä?

- **Osalla amkeista laaja ryhmä, esim. HAMKissa:**

”HAMKin avoimen TKI-toiminnan kehittämisestä vastaa TKI-tuen tiimi, jota vetää kirjasto- ja tietopalveluiden edustaja. Tiimissä on edustus kirjastosta, tietohallinnosta, hankepalveluista sekä strategisesta viestinnästä. Tiimin toimintaa ohjaa kerran kuukaudessa kokoontuva ohjausryhmä, jonka puheenjohtajana toimii TKI-toiminnasta vastaava vararehtori. Lisäksi ohjausryhmään kuuluvat HAMKin tietohallintopäällikkö, tietopalvelupäällikkö, strategisen viestinnän päällikkö, johtava hankeasiantuntija sekä tutkijayliopettaja. TKI-tuen tiimi kokoontuu kerran kuukaudessa yhteiseen kokoukseen, kokousten välillä tiimi työskentelee kahdessa pienryhmässä, jotka keskittyvät aineistoihin ja tietosuojaan sekä julkaisemisen tukeen ja tutkimusviestintään.”

- **Osalla toiminta vasta käynnistymässä:** ”Meillä on nimetty vastuuhenkilö, joka vie asiaa eteenpäin. Vastuuhenkilö kerää tarvittaessa työryhmän, joka tekee esitykset johtoryhmän hyväksyttäväksi.”

Jos korkeakoulussanne ei ole varsinaista ryhmää koordinoimaan näitä asioita, onko asia järjestetty jotenkin muuten?

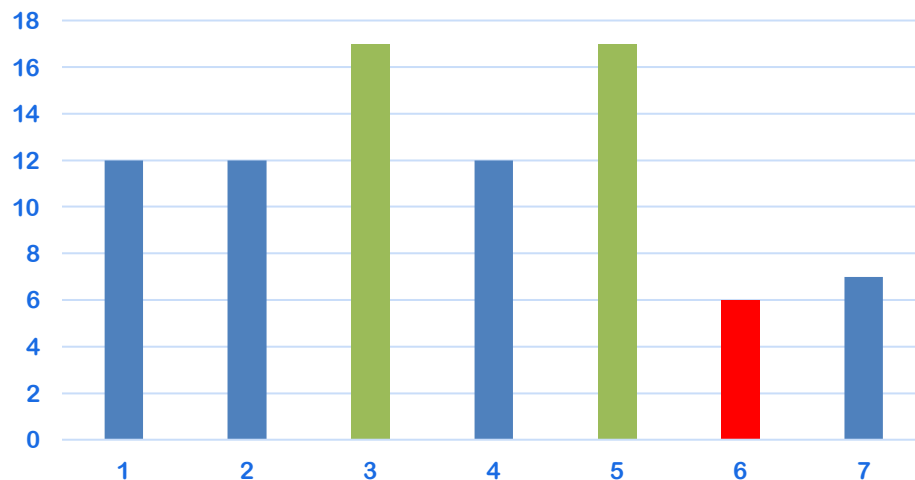
- Toistaiseksi kiinteää työryhmää ei ole, vaan asioita on kehitetty kiinteässä yhteistyössä eri alojen asiantuntijoiden kanssa tarpeen mukaan.
- Tällä hetkellä teemme aika lailla erikseen
- Juuri nyt kootaan tietoa, miten asia on tähän mennessä järjestetty ja miten sitä tulisi kehittää. Nykyresursseilla kirjaston rooli on operatiivinen.
- Lapsenkengissä. Opinnäytetyöryhmässä asiaa sivuttu.
- TKI-palveluyksikössä ja kirjastolla on asiantuntemusta avoimesta tieteestä (mm open access, rinnakkaisjulkaiseminen, open data).

Jos korkeakoulussanne on avoimen toimintamallin työryhmä tai verkosto, minkä ammattikunnan edustajia toiminnassa on mukana?

1 johtoa	12
2 Tietohallinto / IT	12
3 Kirjasto	17
4 Opetus / opettajia	12
5 TKI	17
6 Lakimies	6
7 Muita, mitä?	7

Ammattikunnan edustajat

Muita ammattiryhmiä

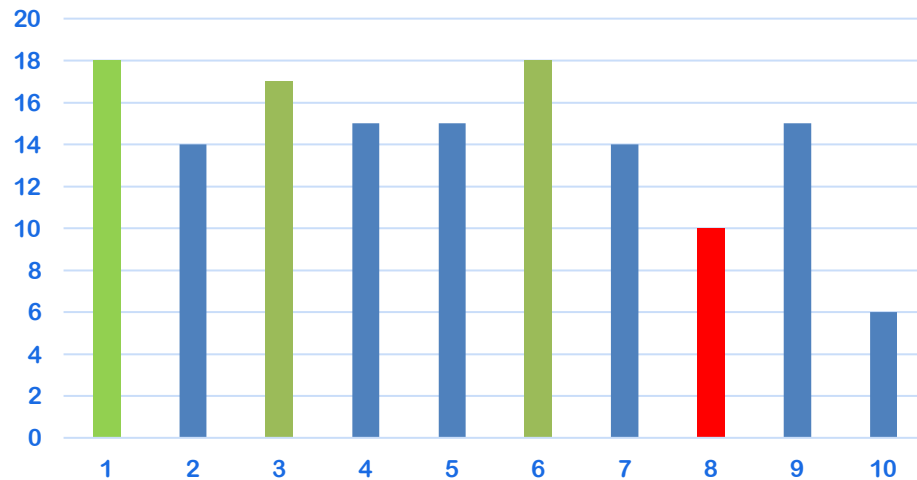
- julkaisupalvelut, laatu
- järjestelmäasiantuntija
- viestintä/julkaisutoiminta ja tutkimuseettinen tuki (GDPR)

Jos korkeakoulussanne on avoimen toimintamallin työryhmä tai verkosto, mitä osaamista toiminnassa on mukana?

1. Toimeenpano- ja koordinoitiosaamista	18
2. Tietojärjestelmäosaamista	14
3. Kuvailu- ja metadataosaamista	17
4. Pedagogista osaamista	15
5. Rahoitushakuosaamista	15
6. Tutkimusosaamista	18
7. Hanketyöskentelyosaamista	14
8. Juridista osaamista	10
9. Tutkimuseettistä osaamista	15
10. Muuta, mitä?	6

Mitä osaamista?

Minkälaiset avoimen TKI:n ja oppimisen osa-alueet ovat teille tärkeimpiä?

Aineistohallinnan laatu

Tallennus- ja käsittelyalustat, tietosuoja, tietokannat	Kuvailu	Opinnäytetöiden aineistohallinta
---	---------	----------------------------------

Toimintakulttuuri

Projektinhallinta avoimuuden näkökulmasta	Oppimis- ja palveluympäristöjen avoimuus	Käytäntöjen jalkauttaminen ja osaamisen lisääminen
---	--	--

Julkaisut

Määrän kasvattaminen	Oppimateriaalit	Rinnakaistallennus ja datan julkaiseminen
----------------------	-----------------	---

Toimintakulttuuri

Vaikuttavuus, läpinäkyvyys, eettisyys	TKI-integroitu oppiminen	Bubblin´under: avoin oppiminen
---------------------------------------	--------------------------	--------------------------------

Tehdäänkö ammattikorkeakoulussanne yhteistyötä avoimen TKI:n ja oppimisen kysymyksissä tietosuojasta ja tutkimuksen eettisyydestä vastaavien asiantuntijoiden kesken?

Kyllä	14
Ei	2
Mahdollisesti	3

- Mukana ATT-työryhmissä
- Ohjeistuksia ja koulutuksia
- Palveluosoitteita
- Yhteistyötä organisaation sisällä ja organisaatioiden yli toimivissa ryhmissä.

Minkälaisiin kysymyksiin ammattikorkeakoulussanne on vaikea vastata tai mihin tarvitaan apua?

Juridinen osaaminen			Aineistohallinta			Toimintakulttuurin kehittäminen		
Sopimukset	Oikeudet, omistajuus, lisenssit	Tietosuoja	Ulkopuolisten palveluntarjoajien tallennuspalvelujen käyttö	Sensitiivinen data, yritys yhteistyö, ONT-aineistot	PAS ja amk-aineistot, PID's	TKI-toimijoiden sitouttaminen ja palveluiden jalkauttaminen	TKI:n ja opetuksen yhteistyö	Avointen (oppi)materiaalien tuottaminen ja käyttäminen

- Säästöjen tulkinta ja -sovellusohjeita
- Mallipohjia
- Erilaisiin keisseihin pohjaavia ohjeistuksia

- Yhteiset toimintamallit, suositukset, ohjeet
- Case-esimerkit
- Aineiston elinkaaren huomioiminen
- CSC ja amkien tarpeet (IDA?)

- ATT:n huomaaminen ja hyödyntäminen - koordinoitua viestintää?
- Suunnittelun, kehittämisen ja resurssoinnin mallit?

Kuka voisi toimia hankkeen jälkeen Avoimen TKI:n ja oppimisen kysymyksissä yhteyshenkilönä ammattikorkeakoulussanne?

- Osasta amkeja ei osattu antaa yhteyshenkilöä
- Näitä kysytään vielä syksyllä suoraan amkeista

Nostoja OKM:n kypsyystasoselvityksestä

Selvityksen toimintaehdotuksia:

communicate development ideas and needs

Collaborate (build dialog with networks and national coordination)

Provide more support resources

Boost training

Support for researchers who are willing to instruct others

Development of coherent service processes and shared support service processes

agreement and alignment on what should be instructed at various levels

Nostoja liitteistä:

there should be national services and support for open sciences

national open science services and support are important and needed

Joint information desk for Open science issues

Developing jurist network to a joint national information desk on data protection issues

strengthening peer-network

peer networks to produce common educational materials

more national discussion needed to establish best practices

building dialog with networks and national coordination

